

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

nis DCCLXXXVIII. Indictione XII. Anno autem regni domini Karoli XXI. Actum palatio Ne-
metensi feliciter. Amen. Sedit igitur in ecclesia Bre-
mensi beatus Willehadus post ordinationem suam annos
duos, menses tres, dies XXXVI. predicauitque tam Phri-
sijs quam Saxonibus post martyrium sancti Bonifacii
omnes annos XXXV. Obijt autem senex & plenus die-
rum in Phrisia, in villa Pleccazze, nunc vocant Ple-
xen: quae sita est in Rustria. Corpus eius Bremam deponi-
tatum, in basilica sancti Petri, quam ipse edificauit, sep-
ultum est. Transitus eius celebratur festiuis gaudijs
VI. Idus Nouembris. Ordinatio, III. Idus Iulij.

CAPVT XVI.

ANno deinde octuagesimonono rex bellum intulit
lit Wilsis & Wandalis, factis duobus trans Albi
pontibus, quod in Wandalia diximus. Bellum autem
Auaricum, quod Hunis est illatum, cepit anno nonagesi-
mo primo: cum vnam partem exercitus ad aquilonem
re latus Danubij ire iuberet: ipse cum altera per austrum
le latus descendit: veniensque ad Anesum fluiuium, qui
est limes Pannonia & Bauaria, ibi castra posuit. Huni
diuinitus territi fugerunt. Karolus Pannonia ad Ba-
bam fluiuium deuastata, disposuit per Sabariam reme-
re. Hoc tempore rex sollicitus de diuina per Saxoniam
religione firmanda, cum iam ecclesias, quas diximus
ordinasset, alium fundauit episcopatum in loco Kint-
tude, (Bardewicum arbitror) postea translatum in
Verdam. Padeburna praefecit sanctum virum Libertinum
am. Hi sunt primi Saxonum apostoli: qui verbo Domini
strenue institerant. Per idem tempus in loco Mym-
gode in media Westphalia fundauit episcopatum ad

cyror
fuchg

um, cui sanctum præfecit Ludgerum, virum incomparabili deuotione in Deum & religionem Christianam. Hic est Monasteriensis episcopatus: nam ciuitas, exstructo ibi monasterio, Monasterij nomen accepit. Cùmque Ædekindus primarius Saxonie dux ad fidem Christi peruenisset, permisit Imperatori ad fluiuium Ædeseram, veteres dixere Visurgum, arcem suam, vt in eo firmaret episcopo locum: capax enim amborum fuit, ita vt episcopo diceret: Tua atque mea erit communi iure arx ista: vt inde Saxonum lingua Myndyn diceretur. Fundata est ecclesia intra muri septa, quod hodie quoque conspici potest: Nam veteris vestigia muri etiam nunc extant. Sunt authores qui tradant, Karolum hac tempestate peruenisse in Nordalbingiam, posteaquam Æwilsis iugum imposuit: euertisseq; in Hamburgo idolum Iouis, quem Hammonem dixere: cuius ea fingitur figura: Sedet rex in solio: & ex ore eius altera parte fulmina, altera verò tonitrua consurgunt: ipse sceptrum gladiumq; manu præfert: A dextris veterum mascula numina, Apollo, Mercurius, Neptunus, Mars, Vulcanus, Pluto: à sinistris fœminea, Iuno, Ceres, Venus, Minerua, Diana, Vesta. Sed caret apud me fide fabula huius subuersionis: nec enim crediderim tantum fuisse eruditionis ea tempestate in ea gente, vt præcipua Romanorum numina haberent comperta in regione Transalbina, vbi limes erat Romani Imperij. Hammon quidem arietis specie Iupiter, in arenis Libya colitur. Sed non est inde natum Hamburgi vocabulum. Quis enim ex Africa in extremas Saxonie partes hoc retulisset? Si obtendis Æwandalos Africa pulsos, in patriam attulisse, Non est probabile, gentem in peregrinatione longinqua et longaua natam, iterum emigrasse

grasse

grâsse in antiquas sedes. Sed capto rege & Constanti-
nopolim misso, et ipsa nobilitate in acie consumpta, vul-
gus sub Imperatoris presidibus permansit in regione,
quam solam habuit natiuam: omnes enim qui tum vi-
xere, ibi nati sunt: nam Imperatore teste, centum quin-
que annis ðvandali Aphricam tenuerunt. Hammaburgi
autem vocabulum non ab idolo, sed à pugile ibi victo,
dictum esse conijcimus quodam suprâ loco, & in Da-
nia nostra, quòd simili tum causa locis nomina sunt at-
tributa. Certum est tamen ex nostris annalibus, Karo-
lum habuisse singularem respectum in locum Hamma-
burgum: quem destinavit facere caput omnium regie-
num aquilonarium: quod infra memorabimus.

CAPVT XVII.

Nonagesimus erat secundus post septingentos,
cùm detegeretur conspiratio Pipini filij in pa-
trem, per occasionem Fastrada reginae exorta. Sed Pi-
pinus in monasterium detruditur: conscj partim gla-
dio, partim proscriptione damnantur. Persuasum erat
tum Karolo, posse per facile ex Danubio in Altimoniam,
& indè in alterum vicinum, fluuios precipuos coniu-
gi, si fossa duceretur nauium capax: quia horum alter
Rhenò, alter Danubio miscetur. In hoc opere labora-
tum est duùm millium passuum longitudine, & ducento-
rum pedum in latitudine, sed frustra: quia palustribus
locis propter iuges pluuias, opus non poterat con-
summari. Interim nunciatur Karolo Saxonum iterata
defectio, quæ inuito tum fieret ðwedekindo: & Fran-
corum ab altera parte à Saracenis plurima cades. Tum
verò duobus interpositis annis rem distulit: nec magni-
pendit in Saxonibus, quandò ðweldekindi integram fi-
dem intellexit. Interea Saracenis opponitur: quibus